

Forollhogna Villreinutvalg

Årsmelding for 17/4 2010 – 29/4 2011 for Forollhogna Villreinområde

Villreinutvalget har i denne perioden hatt følgende sammensetning:

Hallvard Urset	2542	Vingelen	Leder
Jon Kåre Flatberg	7383	Haltdalen	Kasserer
Per Bjarne Bonesvoll	7295	Rognes	Styremedlem

Fjellstyrekontoret i Holtålen v. Terje Borgos har fungert som sekretariat.

Kontaktperson for de ulike rettighetshavere:

Jaktfelt	Navn	Kontaktperson	Postnr	Postadresse	Antall stemmer
Fo- 10A	Benndalen fjellsameie	Marius Jermstad	7380	Ålen	2 stemmer
Fo- 3	Budal villreinvald	Trond Are Berge	7290	Støren	7 stemmer
Fo- 11	Dalsbygda Jaktsameie, Såttåhaugen, Dalbusjøen	Leif Ivar Østgårdstrøen	2550	Os i Østerdalen	6 stemmer
Fo- 7	Dragås statsallmenning	Trond Are Berge	7290	Støren	2 stemmer
Fo- 8	Haltdalen Søndre	Jon Kåre Flatberg	7383	Haltdalen	4 stemmer
Fo- 2A	Hauasetra gr.eierlag	John Knutsen	7391	Rennebu	2 stemmer
Fo- 1	Kvikne Østfjell Villreinvald	Frode Aalbu	2512	Kvikne	8 stemmer
Fo- 19	Magnilsjøan Setersameie	Arne Norstad	2500	Tynset	2 stemmer
Fo- 6	Nekjådalen statsallmenning	Trond Are Berge	7290	Støren	3 stemmer
Fo- 4A	Nyådalen jaktfelt	Harald Langrød	7387	Singsås	2 stemmer
Fo- 5B	Nøkksjøen jaktvald	Bjørn Berg	7387	Singsås	2 stemmer
Fo- 5A	Romundhaugen jaktfelt	Svein Fløttum	7387	Singsås	2 stemmer
Fo- 2	Soknedal statsallmenning	Kåre Merket	7288	Soknedal	3 stemmer
Fo- 4C	Styggfjellet	Hans Marius Hegseth	7387	Singsås	1 stemmer
Fo- 12	Vingelen Sameie	Torfinn Røe	2542	Vingelen	6 stemmer
Fo- 9 og 10	Hesjedalen/Holden	Terje Borgos	7380	Ålen	6 stemmer
Fo- 20	Åsmarka	Roar Åsen	7383	Haltdalen	1 stemmer
	Villreinnemnda	Per Ousten	2550	Os i Østerdalen	
	Tynset kommune		2500	Tynset	
	Tolga kommune	Tolga viltnemnd	2540	Tolga	
	Os kommune	Formannskapet	2550	Os i Østerdalen	
	Holtålen kommune	PDL-Hovedutvalg	7380	Ålen	
	Midtre-Gauldal kommune	LNT-kontoret	7290	Støren	
	Rennebu kommune	Landbruk/miljø	7391	Rennebu	
	Røros kommune		7374	Røros	
	Fylkesmannen i Hedmark	Pb. 4034	2306	Hamar	

Forollhogna Villreinutvalg

Møter og annen aktivitet

Det har vært avholdt ordinære styremøter, møter i forbindelse med oppsynskorpset og i tillegg har utvalget arrangert ett møte for alle rettighetshaverne på Kvikne i januar 2011. Leder deltok videre i årsmøtet i Villreinrådet.

Villreinområdet har i løpet av året tatt initiativ til å få reist et sperregjerde mellom villreinområdet og tamreinområdene på østsiden av Rørosbanen på strekningen Glåmos – Nesvollen. Det ble i den forbindelse arrangert et møte på Røros den. I etterkant av dette møtet ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående på 5 personer.

Villreinutvalgets sekretær har fungert som sekretær for gruppen. Gruppen har hatt et møte og det arbeides nå med et møte med MD og LMD for om mulig å få finansieringsplanen for prosjektet på plass. Siden jobbaktiviteten til alle i styret har vært hektisk det siste året, har e-post og telefon vært flittig benyttet.

Arbeidet med Fylkesdelsplanen for villreinens bruk av Forollhognaområdet har nå startet og utvalgets leder representerer villreinområdet i dette arbeidet.

I løpet av året har villreinutvalget fått utbetalt tilskudd til arealbruksregistreringene fra SNO for til sammen kr. 40.000,-. Fra villreinnemnda har utvalget fått til sammen kr. 346.325,- til ulike tiltak innen villreinområdet.

Villreinnemnda er en viktig samarbeidspartner for villreinutvalget. Villreinutvalget har fortsatt et meget godt samarbeide med Villreinnemnda.

Arbeidet med nytt valdkart ble påbegynt i 2006. Arbeidet har gått tregt grunnet ulike årsaker, men er nå i slutfasen og en håper nå at arbeidet kan avsluttes i løpet av 2011.

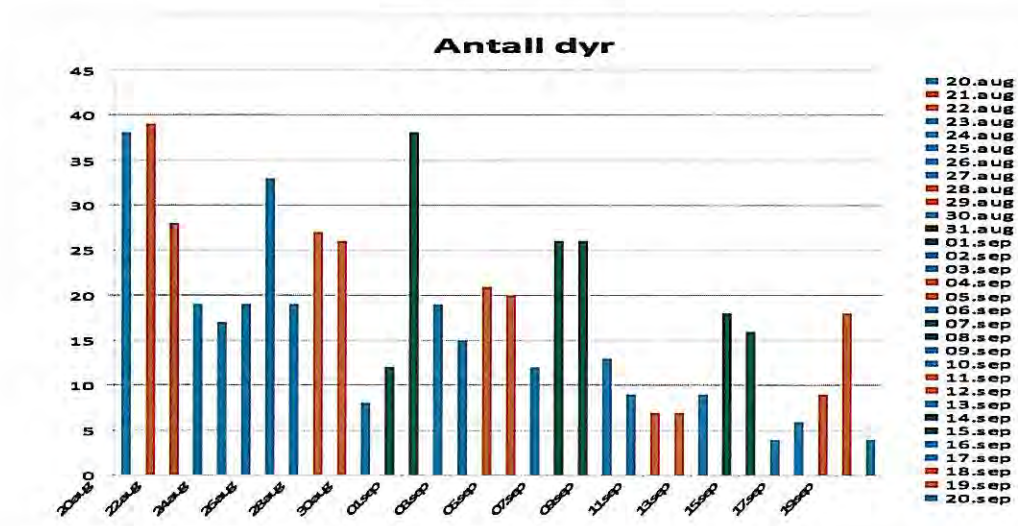
Jakta 2010

På årsmøtet 22/4 2006, ble bestandsplanen med tilhørende avskytningsplan vedtatt. Planen har lagt opp til en vinterbestand på 1700-1800 dyr. I 2010 hadde vi ei kvote på 650 dyr. 589 dyr ble rapportert skutt, og i tillegg kommer noen døde dyr (funnet dels i jakta, dels etter jakt) som ikke ble tatt på jaktkort. Beregninger viser at stammen nå er på vedtatt nivå og bør nå være på ca. 1.700 vinterdyr.

Fellingsresultater

Fellingsprosenten i villreinområdet har de senere årene vært lavere enn tidligere. Dette har medført at en selv med store kvoter ikke har klart å senke bestanden ned mot vedtatt nivå så raskt som ønskelig. Av årets kvote på 650 dyr ble det skutt 589, som gir en fellingsprosent på 90,6 %. Dette var en etterlengtet økning og er trolig et resultat av siste årsmøtets vedtak om å åpne store deler av villreinområdet for fri jakt på tirsdager og onsdager. Det er også klart at den frie jakten 2010 ikke har medført ulemper eller uheldige forhold i villreinområdet. Nedenforstående tabell sammen med oversikt over skadde og døde dyr under jakta 2010 viser dette faktum og det fremmes nå nytt forslag om å utvide denne avtalen med en dag.

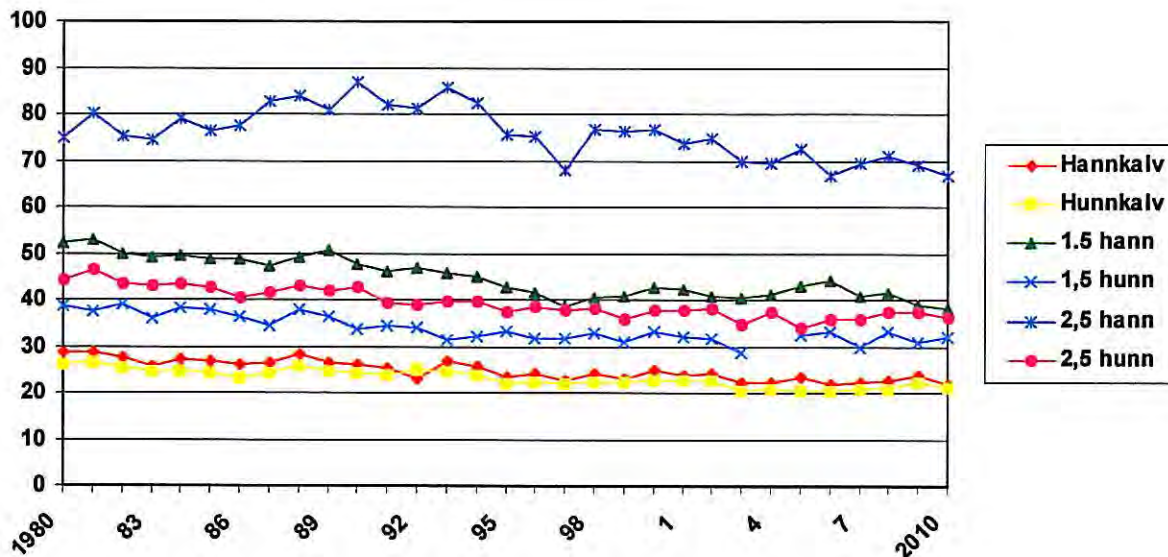
Figur 1: "Felling fordelt på datoer" viser jaktrykket gjennom jaktmåned. Dette er viktig kunnskap å ha med seg når eventuelle nye/endrede fellesjaktløsninger skal søkes. Fordelingen på fellingsdatoer, figur 1, viser når jegeraktiviteten og suksessen var størst. Tabellen viser en klar effekt av vedtaket om å åpne store deler av villreinområdet på tirsdager og onsdager. Et vedtak som Kvikne fjellstyre skal ha stor ros for å fremme forslag om.

Figur 1: Felling fordelt på datoer. Røde dager er helg, grønne dager er dager med fri jakt.

Forollhogna Villreinutvalg

Norsk institutt for naturforskning (NINA) ved Olav Strand og villreinutvalget har nå i fire høster gjennomført en spørreundersøkelse blant jegerne. 139 jegere leverte besvarelser med foto i 2010. Resultatet av dette arbeidet blir presentert av Olav Strand på årsmøtet. På møtet for rettighetshaverne som ble avholdt 16. desember 2009 i Rennebu, utfordret Strand møtelyden på oppfølgingen av spørreundersøkelsene, kanskje gjennom GPS merking av kalver på høsten. Undersøkelse av utviklingen til kalver med ulik status i en villrein flokk er viktig, ikke bare for Forollhogna, men hele villrein-Norge. Det er en ypperlig måte å få kunnskap som kan være med å gi forvaltningsmessig kunnskap. Det er mulig at Strand ønsker å følge opp denne tanken.

Figur 2: Vektutvikling i perioden 1980-2010. Fordelt på kjønn og alder.

I år som foregående år er det alltid noe å forbedre. Sekretæren skal ta sitt ansvar i forhold til sein databehandling, men uten rådataene er det umulig å bli raskt ferdig. Rapportering og kjevebehandling er alltid tilbakevendende utfordringer. VI må bli bedre!!! Etter endt jakt skal kortene oversendes jaktfeltansvarlig som sammen med vedkommende kjevekontrollør fyller ut tilsendt rapporteringsskjema som så sendes inn til sekretariatet for videre statistikkføring. Dette har tatt for lang tid, og vi klarer ikke å overholde fristene fra Direktoratet for naturforvaltning. Likeledes blir arbeidet med rapporteringen til villreinnemnda og SSB like treg. Arbeidet med å bedre disse rutiner må fortsette.

Villreinutvalget har videre fortsatt arbeidet med å fokusere på riktig jaktutøvelse. Oppsynsrapporten viser at skadeskytingen ble redusert siste jakt, men en mener at det fortsatt må arbeides for ytterligere reduksjon. Det er startet et samarbeid med Pers Naturvideo og det skal i løpet av våren lages en CD der en fokuserer på riktig jaktutøvelse. CDen skal lages i et opplag slik at den kan deles ut til alle jegere som får fellingstillatelse på villrein i Forollhogna Villreinområde kommende høst.

Oppsynstjenesten

OMRÅDEBESKRIVELSE.

Forollhogna villreinområde har ifølge driftsplanen et tellende areal på 1.843.181 dekar. Området ligger i fylkene Sør-Trøndelag og Hedmark og består nå totalt av 20 villreinvald i kommunene Rennebu, Midtre Gauldal, Holtålen, Os, Tolga og Tynset etter at 18 terreng i Tynset og Rennebu gikk sammen til et vald i 1999.

Av totalarealet er 864.500 dekar (47 %) statsallmenning og 974.181 dekar (53%) privatområde.

Villreinstammen var vinteren 2009 / 2010 til 1.750 dyr, noe som førte til at årsmøtet dette året senket totalkvoten fra 900 til 650 dyr.

Forollhogna Villreinutvalg

GENERELLE FORHOLD.

Fellingskvoten 2010 var som ovenfor beskrevet på 650 dyr, en nedgang på 250 dyr i forhold til foregående år. Fordelingen var på 40 % kalv, 30 % simle, 22 % liten bukk (inntil 3 takker i hver gevirstang) og 8 % stor bukk. Kvoten gav et minsteareal på 2.843 dekar pr. dyr.

Villreinoppsynet besto av 3 faste fjelloppsyn og 13 "faste" deltidsoppsyn, men bare 10 av disse var ute i praktisk tjeneste denne høsten. Disse var totalt ute i 75 dager. I tillegg er SNO etablert i området med 2 stillinger. Disse deltok i oppsynet i totalt 10 dager i 2010. Deltagelsen fra lensmannskontorene i det praktiske oppsynet ble imidlertid begrenset også denne høsten, kun 2 dager.

Samtlige oppsyn hadde begrenset politimyndighet. De faste for hele villreinområdet mens de øvrige hadde for "sitt" område begrenset til den årlige villreinjakten. Politimyndigheten ble gitt i 2010 for en 2-årsperiode, d.v.s. til og med 2011.

Forut for jakten var det en felles samling på Hjerkinns for samtlige oppsyn i Forollhogna, Knutshø, Snøhetta og Rondane villreinområder. Samlingen var i regi av SNO med deltakelse fra Sør-Trøndelag politidistrikt. Forelesere var personell fra SNO og Marius Rønningen fra Sør-Trøndelag politidistrikt. Det er imidlertid beklagelig at samlingen kommer så nær jaktstart og det hadde vært ønskelig med flere politifaglige innlegg.

Avlønningen av oppsynet skjer ved betaling pr. time utført tjeneste samt godtgjørelse for bruk av bil. Arbeidsgiverne til de faste fjelloppsyn får refundert faktiske utgifter minus refusjon gjennom fjelloven.

Oppsynstjenesten 2010 ble ledet av Terje Borgos, som var budsjett og rapportansvarlig, i samarbeid med Jon Horten, Frode Aalbu og Trond Are Berge. Samarbeidet besto i at hver av disse hadde hovedansvaret for utkommandering av oppsynspersonell og den daglige betjening av villreintelefonen hver sin uke.

Oppsynstjenesten er ellers bygd opp omkring et eget lukket sambandsnett med en basestasjon plassert sentralt i området. Radioene som blir benyttet, har i tillegg til de egne oppsynskanalerne innlagt jaktradiokanaler til NJFF samt politiets redningskanal. For å kunne oppnå gjensidig kontakt med jegerne lytter oppsynet fast på jaktradiokanal nr. 1 - frekvens 143.900.

VILLREINJAKTEN 2010.

Av totalkvoten på 650 dyr ble det skutt 589 dyr, som gir en fellingsprosent på 90,6 % (85,1 % i 2009), en etterlengtet oppgang. De skutte dyr fordeler seg mellom de ulike kommuner som følger:

Rennebu - 8 dyr = 88,9 %. Midtre Gauldal - 170 dyr = 91,4 %. Holtålen - 113 dyr = 88,3 %. Os - 69 dyr = 89,6 %, Tolga - 73 dyr = 93,6 %. Tynset - 145 dyr = 90,1 %.

I tillegg felte villreinutvalgets jegere alle 11 tildelte dyr.

I tilknytning til fellingstallene vil en få bemerke at enkelte rettighetshavere også dette året er seine med å rapportere inn resultatet selv om det var en forbedring fra foregående år. Det er videre klart at innleverte kjever må kontrolleres opp mot innleverte kort for å rette opp feilskjæring av kortene.

AKTIVITET:

Totalt har 11 + 1 oppsyn utført oppsynstjeneste under jakten 2010.

Oppsynstjenesten 2010 omfatter til sammen 85 dager (112 i -09) i fjellet. Reduksjonen var en naturlig følge av lavere kvote selv om det var ønske om større intensitet grunnet økt skadeskyting og funn av døde dyr foregående jakt. Dyrene var spredd over store områder og beveget seg også over større deler av villreinområdet denne høsten.

Fellingen av reinen dette året ble spredd over hele jakttiden og også over større deler av villreinområdet. Avtalen med fri jakt på større deler av villreinområdet på tirsdager og onsdager ser ut til å ha virket meget positivt med større entall dyr skutt på disse dager i forhold til andre ukedager. Dette medvirket til at årets fellingsprosent ble på 90,6 %.

Oversikt over antall oppsynsdager i perioden 1997 – 2010.

År	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dager	73	82	81	85	91	87	59	64	68	62	101	106	112	85

SKADESKYTING:

Under utøvelsen av oppsynet er det registrert en del forhold som det kan være av interesse å se litt nærmere på.

Når det gjelder skadde dyr, har en sortert ut skader som ikke kan settes i forbindelse med jaktutøvelsen. Det er i 2010 registrert 12 skadeskutte dyr. 7 av disse er avlivet og tatt på kort mens 4 er funnet døde og 1 er avlivet men kassert. Totalt blir dette 12 dyr. I tillegg kommer 1 storbukk som ble avlivet da den var sammenfiltret med en annen bukk, en simle med skade i kløven i en bakfot og 1 kalv med gammel skade i framfot. Noen dyr er videre observert med ukjente skader, men dette dreier seg trolig ikke om skuddskader.

Forollhogna Villreinutvalg

I 2009 ble det registrert 15 skadde og 6 dyr gjenfunnet døde.

De registrerte skadeskutte og døde dyrene, 3 kalver, 5 simler, 2 liten bukk og 2 stor bukk, gir en skadeskytingsprosent på 2,0 %. Tabellen nedenfor viser utviklingen siden 1997, og en ser at det var en gledelig utvikling fram til i 2008. Etter en nedgang i 97 og 98, en liten økning i 99 og 2000, en ny nedgang fram til 2004, en liten økning i 2005, historisk lavt på 0,3 % i 2006 før 0,77 % i 2007, så en markert økning til 2,3 % i 2008 og 2,7 % i 2009 mens den nå sank til 2,0 % i 2010.

Oversikt over skadde dyr / skadeskytingsprosent 1997 – 2010.

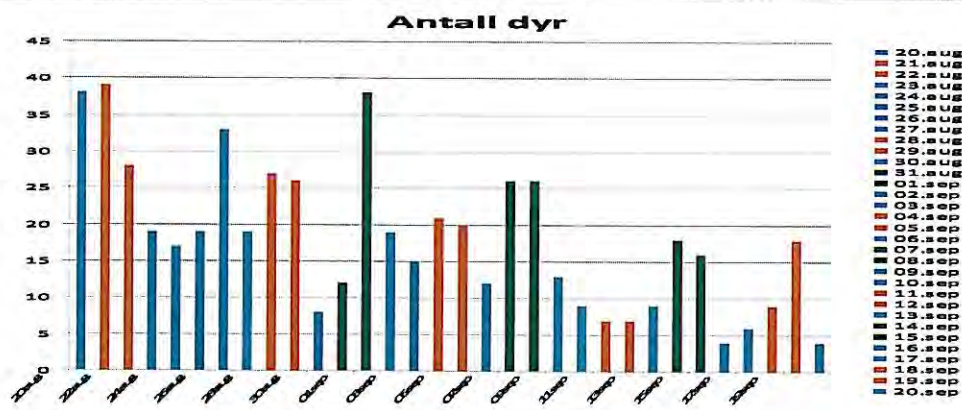
År	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Skadde og døde dyr	7	9	12	15	10	6	3	2	3	1	5	18	21	12
%	1,3	1,3	1,6	2,1	1,4	0,9	0,8	0,5	1	0,3	0,77	2,3	2,7	2

Ut over dette kjenner en ikke til andre alvorlige skader på dyr. Det er imidlertid også dette året observert dyr med mindre skader etter brunstkamper og andre "naturlige" skader.

Fordeling av de skadeskutte dyrene i perioden 1997 - 2010.

År	Stor bukk		Liten bukk		Simle		Kalv	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
1997	1	1,8	1	0,9	2	1,2	3	1,4
1998	0		2	1,5	2	1,0	5	1,9
1999	4	5,3	1	0,7	2	0,9	5	1,7
2000	6	8,2	1	0,7	4	1,8	4	1,4
2001	2	2,8	0		5	2,3	3	1,1
2002	0		1	0,7	2	1,0	3	1,1
2003	0		1	0,9	1	5,6	1	0,6
2004	2	3,6	0		0		0	
2005	0		0		2	3,3	1	0,7
2006	0		0		1	0,7	0	
2007	1		0		4		0	
2008	1		1		7		9	
2009	1		3		5		12	
2010	2		2		5		3	

Oversikten må sees i sammenheng med kvoten det enkelte år. Det er klart at dette forhold virker inn på fordelingen av skadeskytingen for de ulike dyregrupper. Statistikken viser et meget dårlig resultat i 2008 og 2009. En slik økning av antall skadde og døde dyr i forhold til foregående år ble da heller ikke akseptert og det ble derfor fokusert på dette før jakta 2010.

Oversikt over antall dyr skutt fordelt på datoer. Rød farge – helg, grønn farge – dager med "fri jakt".

Forollhogna Villreinutvalg

Det er nå registrert en klar forbedring og forsøket med fri jakt på tirsdager og onsdager etter 25. august ser ut til å hatt en positiv innvirkning på jaktutøvelsen og fellingsprosenten, se tabell ovenfor. Det er imidlertid fortsatt registrert at flere forhold dukket opp i starten av jakten slik at stressjakt ikke kan være hele forklaringen. Noen forhold mener vi imidlertid skyldes jakt under vanskelige forhold slik at påskutte dyr ikke blir funnet. Jegerne har da tydelig vis ikke tatt konsekvensen av en påskyting, men fortsatt jakta etter andre dyr. En slik handlemåte er ikke akseptabel. Det er også riktig å nevne at oppsynet kjenner til uvanlig mange "bomskudd" også dette året. I utgangspunktet helt uforklarlige bomber, men som en i ettertid trolig kjenner noe av årsaken til - så lav siktelinje at prosjektilet som avfyres subber i reinlaven / presses opp av lufttrykket mot bakken.

Når en ser på statistikken over perioden fra 1997 til 2009 er det klart at gruppen liten bukk nesten uten unntak har lavest skadeskyting (i forhold til antall fellingstillatelser).

Å få tildelt liten bukk er mange jegeres skrekk på grunn av at det ansees som vanskelig å plukke ut riktig dyr. Dette medfører at jegere med liten bukk blir liggende lengre før skuddet avfyres. Jegerne får dermed roet seg ned, får lavere puls og avfyrrer skuddene under mere kontrollerte former.

Resultatet er lavere skadeskytingsprosent på gruppen liten bukk. Dette bør det fokuseres på, og det bør være en tankevekker for jegere flest - bruk tid til å roe ned før skudd avfyres.

KONTROLLER, RAPPORTER OG ANMELDELSER:

Det er i løpet av jakten registrert noen forhold som oppsynet har grepet inn i. Dette dreier seg om 8 OPS-saker (18 i 2009), ingen forhold rapportert til rettighetshaver men 3 forhold (7 i 2009) som er rapportert til politiet.

De sakene som er oppgjort på stedet omhandler uregelmessighet med kontrollkort, små grensekrenkelser og tvilsom skyting.

De sakene som er rapportert til politiet er 2 grensekrenkelser og en gjennomskyting med påfølgende skadeskutt storbukk

.Oversikt over antall anmeldelser i perioden 1997 – 2010.

År	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antall	3	0	2	7	2	3	1	0	0	0	3	6	7	3

Oversikt over antall kontrollerte jegere 1997 – 2010.

År	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antall	215	282	296	281	284	267	64	134	131	91	269	243	358	232
%	33	38	35	35	35	36	16	34	44	30	33,5	25,6	39,8	36

Oversikten viser utviklingen de siste 14 årene. For 2003 og 2004 må en ta med i vurderingen totalkvoten på bare 400 dyr og i 2005 og 2006 på bare 300 dyr. Erfaringene etter disse årene er at det var svært liten jegerkonsentrasjon og at dette virker inn på mulighetene til å kontrollere de som er ute på jakt (sprer seg ut i området). Andelen kontrollerte jegere økte litt i 2007 mens det ble en klar nedgang i 2008. Forut for årets jakt ble det fokusert på at antallet kontrollere burde øke og totalt ble det registrert 40 % kontrollerte jegere. Dette sank til 36 % i 2010.

Totalt synes det riktig å konkludere med at oppsynet er gjennomført på en forsvarlig måte, men oppsynet har heller ikke dette året fanget opp alle påskytinger og skadeskytinger. Dette er et forhold som det må fokuseres mere på før og under jakta 2011.

Kommentarer fra det enkelte oppsyn.

Kommentarene etter årets jakt er entydige. Det har vært en klar bedring i jaktutøvelsen, men det er fortsatt for mange tilfeller av skadde og døde dyr samt for mange rene bomskudd.

Det etterlyses også et større engasjement fra enkelte rettighetshavere for å informere sine jegere om mulige årsaker til skadeskyting / avfyring av bomskudd.

Det er heldigvis også positive rapporter som viser at forholdene ikke er dramatiske og som viser at vi stort sett har meget gode jegere som utøver jakten på et perfekt måte. Dette må vi ikke glemme, men bygge videre på.

Villreintelefonen.

Også denne høsten ble Villreintelefonen for Forollhogna drevet av villreinområdet v. oppsynsledelsen. Det etableres et korttidsabonnement med PersonSvar i regi av Telenor. Vakthavende oppsynsleder la inn opplysninger om reinens bevegelser etter samme mønster som tidligere. Det aktuelle telefonnummer ble bekjentgjort før jaktens begynnelse. Etter det en kjenner til fungerte opplegget meget godt, noe som villreinrådets hjemmeside også bidrar til.

Målsetningen var at villreinområdet ikke skulle ha utgifter knyttet opp til denne tjenesten.

Resultatet for 2010 viser at Villreintelefonen også dette året med en kvote på 650 dyr har gitt et overskudd på ca. kr. 23.000,-.

Overskuddet er fortsatt overraskende høyt og viser at dette er en tjeneste som jegerne bruker og setter pris på. Det ble derfor fokusert før jakt på at en må være så presis som forsvarlig mulig med de opplysninger som skulle legges inn på villreintelefonen. I og med at det kun er 1 minutt som er tilgjengelig for utgående beskjed ble det dette året fokusert på å fortelle hvor dyrene sto

Forollhogna Villreinutvalg

vedkommende kveld. Det var videre opp til den enkelte jeger å følge med på værmeldingen for å finne ut hvor reinen burde stå kommende dag. En ordning som det ikke har kommet negative kommentarer på.

Fra oppsynsledelsen er det et klart råd til villreinområdet om at villreintelefonen må videreføres også kommende år og aktuelt nummer er allerede reservert. Oppsynsledelsen vil også påpeke at de vil etterstrebe å gi så gode og riktige opplysninger som overhode mulig for å "gi noe tilbake" for de midlene som tjenesten gir villreinområdet.

Det synes også riktig at midler som kommer inn via denne tjenesten øremerkes videre utbygging av sambandet i villreinområdet samt selve oppsynsutøvelsen.

Rovdyrproblematikk.

Det er riktig å nevne at det også gjennom vinteren 2010 er registrert en betydelig jerveaktivitet i området. Det ble da også funnet en antatt yngling nord i området denne våren. Observasjoner sommeren / høsten 2010 tilsier at dette kullet har beveget seg i større deler av villreinområdet denne sommeren og høsten. Det er flere bekreftede observasjoner av tre til fire dyr som gikk sammen, blant annet i Vingelen og ved Lille Ensjøen. Det er også registrert jerveskade på sau og store lammetap spredd i store deler av villreinområdet.

En har tidligere år påpekt at Forollhognaområdet ikke ble sett på som en enhet når fellingskvoter for lisensjakta på jerv ble vedtatt i de berørte regioner (region 5 og region 6).

Det er med glede en nå registrer at det er tatt tak i dette forhold slik at dette nå er likt. Fortsatt er det imidlertid slik at det ikke skal være yngling sør for fylkesgrensa mens det skal være yngling nord i villreinområdet. Dette er ikke logisk, for et kull fra en yngling være seg i nord eller sør vil bruke hele villreinområdet i sitt næringssøk.

Tamreinovergang.

Forrige høst var et større antall tamrein (250 - 300 dyr) inne i de østre deler av villreinområdet. Dyrene trakk heldig vis ikke over Kjøljedalen – Kjurudalen slik at en unngikk direkte sammenblanding med villreinen. Grunnet ugunstige vær og føreforhold førte til at dyrene ble gående i dette området unødig lenge før det ble satt inn helekopter for å drive dem tilbake til riktig område. Den muntlige avtalen fra 2005 om at oppsynet kunne avlive tamrein under jakta ble videreført i 2010, men det ble ikke skutt tamrein av oppsynet under villreinjakta denne høsten.

Nå på senhøsten har det imidlertid på nytt vært store problemer. På nytt går anslagsvis mellom 200 og 250 dyr går i skrivende stund mellom Rugeldalen – Hessdalen – Setersjøen. Denne høsten har en del av dyrene krysset Kjøljedalen og vært så langt som til Høstbekkdalen sør for Øyungen. En må si at det var ren flaks som hindret at dyrene trakk videre vestover.

Disse problemene vil trolig øke nå som sperregjerdet nord for Aursunden blir en realitet. Villreinutvalget har tatt tak i dette og det er nedsatt en arbeidsgruppe som nå utarbeider kostnadsoverslag for å få forsterket jernbanegjerdet mellom Glåmos og ca. 2 km. nord for Nesvollen. En må virkelig håpe at dette arbeidet nå blir støttet opp av aktuelle myndigheter slik at gjerdet kan reises kommende sommer.

Sluttord.

Oppsynsrapporten 2009 hadde et forsidebilde av en villreinsimle med avskutt kjeve med undertittel – hvem avfyrrer slike skudd samt ettersøks- og varslingsplikt ved påskyting / skadeskyting.

Årets rapport preges av et bilde av en storbuk som kjemper for å komme løs fra geviret fra en annen bukk. En ikke uvanlig situasjon i villrein fjellet under og etter brunsten. Takket være oppsynet fikk denne ene bukken "friheten" tilbake denne gangen. Denne bukken, sammen med de andre skadde og døde dyr, aktualiserer behovet for et aktivt oppsyn i villrein fjellet også i kommende år.

Det kan være vanskelig å finne igjen påskutte dyr, både døde og ikke minst skadde dyr. Årets resultat viser en klar bedring i forhold til foregående år, men 12 skadde og døde dyr er fortsatt for mange – 12 dyr er noe som jegerne i Forollhogna villreinområde ikke vil eller kan være bekjent av. Dette kan bli et rykte som alle våre gode ansvarsfulle jegere, og de er i absolutt flertall, ikke fortjener. Arbeidet med å redusere skadeskytingen må videreføres og for å nå de som trenger det kreves at alle aktører samarbeider om dette. Villreinutvalget vil fortsette arbeidet med problemet og det ligger i kortene at også rettighetshaverne må fokusere på disse forhold i jegermøter og kortutdelingsmøter forut for villreinjakten 2011.

Dette vil trolig være et bidrag for å gjenopprette Forollhogna Villreinområdes gode rykte som et foregangsområde for villreinadministrasjon og villreinjakt.

Røros, 20. 11. 2010
Terje Borgos, ansvarlig oppsynsleder

Forollhogna Villreinutvalg

www.hognareinen.no

Nettstedet www.hognareinen.no har vært i drift siden 2005. I løpet av de fire første driftsårene har nettsida vært lastet 283.457 (status 5. april 2011). Det gir et snitt på 47.240 nedlastinger årlig.

Vaabenhuset Nygård, Haltdalen Sparebank og Bergans er våre samarbeidspartnere i nettsatsingen, og Arne Nyaas sørger for drift og oppdateringer.

Villreinutvalgets kvote

Retningslinjer for villreinjakt, Forollhogna Villreinutvalg

Målet er å skaffe tilstrekkelig med inntjening, samtidig som en skal stimulere til rekruttering av nye jegere. Det er også viktig å beholde oppgjør per kilo for kategoriene kalv og simle. Øvrige kategorier selekteres ofte av andre årsaker.

Villreinutvalget har satt opp fire punkter i forbindelse med fordeling av kortene som villreinutvalget disponerer:

1. Offentliggjøring av søknadsmuligheter: Kvote og søknadsmuligheter legges ut på nettsidene www.hognareinen.no
2. Offentliggjøring av priser: Prisene for jakta legges ut på nettsidene når jakta annonseres.
3. Frist for søknader: Søknadsfristen settes til 1. juni.
4. Tildeling/utvalg av jeger: Inntjening er viktig, samtidig er rekruttering et viktig poeng. Utvalget har derfor vedtak om å prioritere som følgende: jegeropplæring/rekruttering, sponsorer som søker jakt, anbud på bukkekategoriene, tilfeldig trekking blant øvrige søkere.

Villreinutvalget hadde i 2010 tildelt 11 dyr (17 i 2009). Inntektene fra salg av fellingsretter ga utvalget inntekter på til sammen kr 57.000,-. Med 6 færre dyr er dette en naturlig nedgang fra 2009.

Tellinger

Kalvetelling 2010

Forollhogna villreinområde –kalvetelling 2010

I 2010 ble kalvetellingen i Forollhogna foretatt den 10. juli. Dyrene ble funnet spredt i områder i tilknytning til Grøntjønnan og Grønhøa. En veldig stor andel av fostringsdyrene ble funnet også i år. Tellingen regnes som vellykket, men det var stor variasjon mellom flokkene

Mannskap: Roy Andersen, NINA (fotograf)

Fly: Cessna 172,

Antall flokker: 8

Antall dyr funnet: 2117

Antall kalv: 586

Antall bukk: 419

Antall simle/ungdyr: 1112

Kalveandel: 52,7 kalv pr. 100 simle/ungdyr

Kommentar:

Blant de laveste tallene for produksjonen som er registrert på kalvetellingen. En god telling.

Strukturteillinger 2010

Forollhogna villreinområde –strukturteilling 2010

I 2010 ble strukturteillingen i Forollhogna foretatt i perioden 21. til 22. september. Femten flokker ble funnet. Dyrene sto i de sentrale deler av villreinområdet fra Russutangen i vest til Tverrfjellet i øst.

Forollhogna Villreinutvalg

Dato: 21.-22. september 2010

Tellemannskap: Roy Andersen (NINA)

Rekognosering/observatører: Stein Raae og Ingebrigt Storli (for villreinutvalget)

Antall flokker	15
Antall dyr funnet	945
Andel simler	47,2 %
Andel kalv	21,2%
Andel bukk 1 1/2 år	4,6%
Andel bukk 2 1/2 år	5,2%
Andel bukk 3 1/2 år og eldre	21,9%

Telling i år var bra, men det var stor variasjon mellom flokkene.

Minimumstelling i Forollhogna sønd. 3 og mand. 4. april 2011

Mannskap begge dager: Pilot Nils Mathias Bransfjell, Røros flyklubb, observatør Ola Krog og Arne Nyaas, foto-opptelling-rapport.

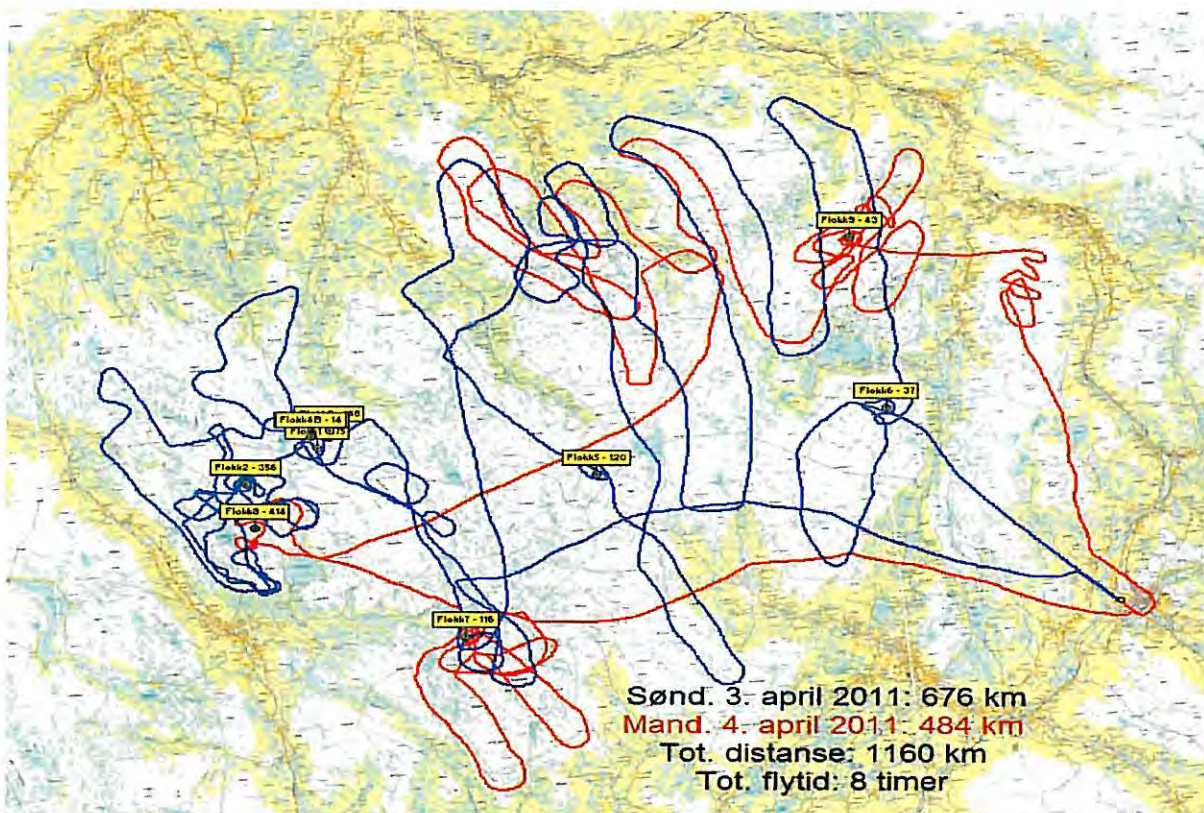
Flytid/distanse søndag: 4 timer og 40 min/676 km (blå track). Flytid/distanse mandag: 3 timer og 20 min /484 km (rød track).

Distanse tot.: 1160 km Flytid tot.: 8 timer

Oppsummering: Opptellingen av bildene viser totalt **1618 dyr fordelt på 9 flokker** (se spesifisert oversikt,).

Ytterligere cirka 50 dyr kan med rimelig sikkerhet plusses på. Ei sporslepe fra Litjytangen i nord om Grøntjønnan og videre sørover (sjekket begge dager fra fly—uten at dyr ble påvist, men kontrollert av fjelloppsyn Ingebrigt Storli på mandag) tyder på at dette er en fostringsflokk, anslagsvis etter slepa å dømme – på cirka 50 dyr. Varmt vær på dagtid med frost på natta, gjorde sporingsforholdene vanskelige. I tillegg var det stor trafikk av skiløpere vest i terrenget på søndag. Fostringshopen på 414 dyr, som vi ikke greide å lokalisere på søndag (det viste seg senere at flokken hadde trukket langt ned i skogsområdet på Kvikne-sida), kom opp igjen i morgentimene på mandag, for senere å slå seg til ro i Sverjesjøhøa. P.g.a. problemene på søndag fikk vi hjelp av fjelloppsynet på mandag. I tillegg til Ingebrigt Storli som sjekket store deler av Kvikne-området og rapporterte til undertegnede før takeoff på mandag, saumfarte Trond Are Berge terrenget nord for Forollsjøen, mens Terje Borgos gjorde det samme i området nord for Øyungen. Assistanse fra fjelloppsynet var av meget stor betydning for sluttresultatet, så Ingebrigt, Trond Are og Terje fortjener en skikkelig takk! Det vil være en stor fordel om tilsvarende opplegg blir praksis ved framtidige minimumstellinger. I tillegg må kommunikasjonen mellom flyet og bakkemannskapet løses på en hensiktsmessig måte.

Dalsbygda 5. april 2011 Arne Nyaas

Forollhogna Villreinutvalg

3. april 2011	Tid	Sted	Ant.dyr	Type dyr	UTM
Flokk 1	10.37	Stifsvardtjønna vest Midtre Gauldal	175	Fostringsdyr/b ukker	32 V 57335 6951939
Flokk 2	11.06	Sandfjelltjønn nord Tynset	356	Fostringsdyr/n oe bukk	32V 569107 6949123
Flokk 3	11.54	Middagskneppen Midtre Gauldal	188	Fostringsdyr	32V 574087 6953247
Flokk 4A	11.55	Storhiåsjøen øst Midtre Gauldal	155	Fostringsdyr	32V 573055 6952819
Flokk 4B	11.55	Storhiåsjøen øst Midtre Gauldal	14	Bukker/tre simler	32V 572931 6952827
Flokk 5	12.34	Storfjellet Midtre Gauldal	120	Fostringsdyr/b ukker	32V 589875 6950027
Flokk 6	14.01	Morkavollhøgda Holtålen	37	Bukker	32V 607015 6955207
4. april 2011					
Flokk 7	14.12	Grønhøa vest Tynset	116	Fostringsdyr	32V 582147 6937599
Flokk 8	14.43	Sverjesjøhøa vest Tynset	414	Fostringsdyr/n oe bukk	32V 569735 6945563
Flokk 9	16.24	Måstjønnskarven Holtålen	43	Bukker	32V 604795 6968254
Totalt			1618		
Storbekkdalen 2 dager etter tellinga				17 bukker. Total sum1635 + flokken sør for Grøntjønnan ca. 50 stk.	

Tamreintrekket inn i villreinområdet.

Villreinutvalget har gjennom året arbeidet med det planlagte sperregjerdet mellom villreinområdet og tamreinområdene i øst. Det er arrangert et møte på Røros i slutten av juni med representanter fra Fylkesmenn, DN, MD, LMD, jernbaneverket, Riast-Hylling reinbeitedistrikt, villreinutvalget og berørte grunneiere langs den aktuelle strekningen. Møtet resulterte i at det ble nedsatt et arbeidsutvalg. Utvalget har hatt et møte og det er utarbeidet kostnadsoverslag, brutto kostnad ca. 1,3 millioner. Det er nå tatt initiativ overfor MD og LMD om et fellesmøte for å få finansieringen av gjerdet på plass. Arbeidet vil bli fulgt opp videre utover året.

Sluttord

Forollhogna Villreinområde har fortsatt store utfordringer innen forvaltningen av villreinen. De siste høsters jakt har vist oss at vi har en skadeskytingsprosent som ligger alt for høyt i forhold til hva som bør være målet selv om siste år viste fremgang.

Dette skal vi ta på alvor og gjøre noe med.

I første omgang vil utvalget sterkt anbefale at alle rettighetshaverne arrangerer kortutdelingsmøter med bistand fra oppsynskorpset. Vi har innen villreinområdet et meget godt skolert oppsynskorps med bred erfaring gjennom mange år som kan bistå rettighetshaverne.

Treningsskyting i forkant av jakta er også en forutsetning for at den enkelte jeger skal være best mulig forberedt på jakta. Antall treningsskudd har stor innvirkning på hvordan den enkelte jeger er i stand til å kjenne og håndtere sitt våpen. God våpenkunnskap og innskyting av geværet med riktig jaktammunisjon danner grunnlaget for et godt resultat.

Forollhogna Villreinutvalg

En annen utfordring innen villreinområdet, er at jegerne er godt voksne menn med en høy gjennomsnittsalder. For at yngre jegere skal fatte interesse og komme på banen, må det legges til rette for dette. I første rekke må denne gruppen få tildelt jaktkort, og at det lages et opplegg for jegere uten jakterfaring. Mange skoler har tatt tak i dette, men ofte sitter de uten tilgang til jakkort i et villreinterreng. Utvalget har derfor prioritert kort til jegeropplæring og førstegangsjegere med de utvalgsdyrene vi får tildelt. Vi har en oppfordring til rettighetshaverne om at de legger til rette for førstegangsjegere, og at disse får tildelt fellingstillatelse.

Med glede ser vi at slaktevektene på de felte dyra har hatt en økning de siste åra. Vi håper at vi har klart å stagnere den nedgangen vi har hatt gjennom flere år og at den positive oppgangen fortsetter. I denne sammenheng er den spørreundersøkelsen som har pågått de siste årene også et hjelpemiddel for oss i forvaltninga. Det er helt klart en styrke for oss å ha NINA med på laget. Olav Strand er den fra NINA som har bistått oss - og i stor grad dratt lasset. Vi har etter hvert fått en betydelig mengde med bilder og informasjon fra jegerne. Denne spørreundersøkelsen er nå trolig avsluttet, men vil bli videre bearbeidet og benyttet i arbeidet framover.

Villreinutvalget i vil takke alle som har bidratt med innsending av bilder og skjema, og til de som har bidratt med gode råd og hjelp til å løse de utfordringene vi har stått overfor.

Vingelen 13. april 2011

Haltdalen 13. april 2011

Budal 13. april 2011

Hallvard Urset
Leder

Jon Kåre Flatberg
Kasserer

Per Bj. Bonesvoll
Styremedlem